

25. Wisselwachter

Pasen 2008

Lang voordat de Islam in Nederland een politiek probleem werd, bezocht ik een aantal lezingen van een mohammedaan. Hij schetste op indrukwekkende en overtuigende wijze hoe de Islam geconstrueerd is als een intelligent monolithisch systeem met Allah die volstrekt gescheiden leeft van het mensdom. Het bestaan van een Zoon geldt als blasfemie. Zo'n systeem heeft natuurlijk gevolgen. Voor vrijheid is geen plaats; voor orde, vormvereisten en discipline des te meer. Een oorzaak is onmiddellijk gekoppeld aan een gevolg; er zit geen enkele speling in. Het systeem is meedogenloos, maar geeft wel houvast; een zelfmoordaanslag staat garant voor 72 maagden; volgens de fundamentalist.

Door de scheiding van staat en kerk niet serieus te nemen (b. v. door een islamitische, katholieke of reformatorische school te bekostigen), verschaft onze regering een politiek entree voor de vertroebeling van het recht door intolerante levensovertuigingen. Zo ook voor de infiltratie van de islam. Dat de regering daarmee in zijn maag zit, heeft zij aan zichzelf te danken; dan moet je je maar niet als maatschappelijke omnivoor gedragen. Immers, door ons voor te schrijven wat goed en fout is, wat mooi en lelijk is, welk operettegezelschap geld meer krijgt (ondanks volle zalen) en welke standbeelden gesubsidieerd moeten worden, wat er op school geleerd moet worden en wat niet, en ouders te verbieden geld uit te geven aan plusklasjes (december 2007) "want het onderwijs dient kosteloos te zijn", kortom door elke ontplooiing van culturele identiteit krampachtig onder staatscuratele te houden, effent onze regering de weg voor een samenleving naar totalitair-islamitische snit, of dat nu zo genoemd wordt of niet. Dhr. Wilders heeft gelijk als hij een dergelijke samenleving wil voorkomen, alleen gebruikt hij m.i. de verkeerde argumenten (angst) en zet hij in op de verkeerde (nationalistische) route. Terwijl hijzelf straks alleen nog maar veilig in een burka gehuld de straat op kan, willen de heren Balkenende en Donner het totalitaire gevaar niet zien, gevangen als zij zitten in hun godsdienstbegrip dat ons geen enkele vrijheid toeschrijft. Erger nog: het een andersdenkende ook niet eens blijkt te gunnen. Men vergeet: liefde laat zich niet dwingen, naastenliefde even zo min, alleen vrijheid kan derhalve leiden tot sociale coherentie, zoals - a contrario - een dictatuur niets anders genereert dan afkeer.

Eenzijdig, feitelijk, hebben we dus te maken met een culturele usurpatie - ook al is die, toegegeven, niet van dien aard als die van de Chinezen in Tibet - en anderzijds hebben we te maken met een dodelijk predestinatiebegrip. Islamisering zowel als crimineel protest ertegen worden daarmee in de kaart gespeeld. Daar tegenover staat het Christelijke begrip van de opstanding uit de dood. In seculiere vorm is dit opstandingsbegrip bekend als de mythe van de Foenix, de vogel die uit zijn as herrijst. Het gaat daarbij om de aanwezigheid van een doelgerichtheid, een streven, een niet-accepteren van zinloosheid. Dat is m.i. alleen mogelijk indien - filosofisch vertaald - de wet van oorzaak en gevolg weliswaar geldt (anders zouden onze daden toch weer zinloos kunnen zijn), maar dat een oorzaak meerdere gevolgen kan hebben en een gevolg meerdere oorzaken kan hebben. In die speelruimte ligt dan onze vrijheid. Dit filosofische Christus-begrip heft de wet van oorzaak en gevolg dus niet op, we kunnen de trein van oorzaak en gevolg niet stoppen, maar we kunnen het noodlot wel via een andere wissel op een ander spoor leiden, een spoor dat niet dood loopt maar dat een doel nastreeft. Onze vrijheid - hoe we die ook willen inzetten - is in die optiek die van de wisselwachter in een ingenieus metafysisch rangeerterrein.

Uw columnist, V.L.